

Tieslietu ministrija

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1536; tālr.: 67036801, 67036716, 67036721; fakss: 67210823, 67285575;
e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv; www.tm.gov.lv

Rīgā

07-09-2016

Nr. 1-13/3347

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai ✓
Finanšu ministrijai

***Par Tieslietu ministrijas un
Latvijas Pašvaldību savienības
sarunu protokolu***

Tieslietu ministrija atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 6. jūlija noteikumu Nr. 585 „Kārtība, kādā Ministru kabinets saskaņo ar pašvaldībām jautājumus, kas skar pašvaldību intereses” 11. punktam nosūta parakstītu Tieslietu ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības 2016. gada 6. jūnija un 1. jūlija sarunu protokolu.

Pielikumā:

- 1) (pirmajam adresātam): Tieslietu ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības 2016. gada 6. jūnija un 1. jūlija sarunu protokola oriģināls uz 14 lp.;
- 2) (otrajam adresātam): Tieslietu ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības 2016. gada 6. jūnija un 1. jūlija sarunu protokola kopija uz 14 lp.

Valsts sekretārs

R. Kronbergs

Segliņa 67036707

SANĒMTS

Latvijas Republikas Vides aizsardzības
un reģionālās attīstības ministrija

09.09.2016

1-13/13347

**TIESLIETU MINISTRIJAS UN
LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBAS**

SARUNU PROTOKOLS

Rīgā

2016. gada 6. jūnijā

Sarunas notiek Latvijas Pašvaldību savienībā (turpmāk – LPS) Mazajā Pils ielā 1.

Sarunas vada:

Andris Jaunsleinis – LPS priekšsēdis
Dzintars Rasnačs – tieslietu ministrs

Sarunā piedalās:

– no Tieslietu ministrijas puses:

Jānis Iesalnieks – parlamentārais sekretārs
Raivis Kronbergs – valsts sekretārs
Laila Medina – valsts sekretāra vietniece tiesību politikas jautājumos
Agnese Rācene-Krūmiņa – Stratēģijas departamenta direktore
Kristīne Miļevska – Tiesu sistēmas politikas departamenta direktores vietniece
Jevgenija Kučāne – Nozaru politikas departamenta Politikas izstrādes un reliģijas lietu nodaļas juriskonsulte
Ineta Baldiņa – Valsts zemes dienesta ģenerāldirektores vietniece juridiskajos jautājumos
Ilze Pauliņa – Valsts zemes dienesta Kadastra departamenta Kadastra pārraudzības daļas vadītāja
Judīte Mierkalne – Valsts zemes dienesta Zemes pārvaldības procesu daļas vadītāja
Andris Vitenburgs – tieslietu ministra preses sekretārs

– no LPS puses:

Raimonds Čudars – Salaspils novada domes priekšsēdētājs
Gints Kaminskis – priekšsēža vietnieks no novadu pašvaldībām, Auces novada pašvaldības priekšsēdētājs
Kristīne Kinča – priekšsēža padomniece juridiskajos jautājumos
Jānis Piešiņš – priekšsēža padomnieks reģionālās attīstības jautājumos
Māris Pūķis – priekšsēža vecākais padomnieks
Andris Rāviņš – priekšsēža vietnieks no republikas pilsētām, Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētājs
Vineta Reitere – priekšsēža padomniece juridiskajos jautājumos
Ernests Saulītis – Rīgas domes Īpašuma departamenta Nekustamā īpašuma pārvaldes priekšnieka vietnieks
Jeļena Soste – Rīgas domes Īpašuma departamenta Nekustamā īpašuma pārvaldes Juridiskās nodaļas vadītāja
Sniedze Sproģe – priekšsēža padomniece lauku attīstības jautājumos
Sanita Šķiltere – priekšsēža padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos
Jana Bunkus – priekšsēža padomniece sabiedrisko attiecību jautājumos

Protokolē:

Sandra Segliņa – Tieslietu ministrijas Stratēģijas departamenta vecākā referente

Sarunas sāk plkst.12.15

Darba kārtības jautājumi:

1. 2014. gada sarunu izpilde.

2. Finansējums funkcionāli nepieciešamā zemesgabala pārskatīšanai (rezervēt valsts budžetā līdzekļus saistībā ar funkcionāli nepieciešamā zemesgabala pārskatīšanu, kur šādu uzdevumu paredz likumprojekts "Grozījumi likumā "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" (Saeimas reģ. Nr. 394/Lp12).

3. Par darījumu apliecināšanas funkciju bāriņtiesām (detalizēts LPS viedoklis ir jau iesniegts Tieslietu ministrijā 2015. un 2016. gadā).

4. Par iespējamiem grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (saistībā ar LAPK 211.² panta otrās daļas izslēgšanu no 2016. gada 1. septembra uzskatām, ka līdztekus novitātei- daļējai atbrīvošanai no naudas soda nomaksas, ir analizējami vēl citi risinājumi administratīvā soda nenomaksāšanas gadījumā. Piemēram, noteiktu tiesību uz noteiktiem pakalpojumiem liegšana).

5. Par sadarbību/informēšanu par tiesiskā regulējuma aktualitātēm (lūgums atsaukties LPS aicinājumiem skaidrot un stāstīt par aktualitātēm saistībā ar ministrijas izstrādāto un Saeimā izskatīšanai virzīto tiesisko regulējumu, piemēram, apbūves tiesības, kadastrālās vērtības utt.).

Zemes reformas pabeigšana

6. Zemes reformas pabeigšana (piemēram, kura institūcija pilda tiesu spriedumus par īpašumu atjaunošanu, kura institūcija atjauno zemi zem ēkām, ja atgūtas ēkas saskaņā ar likumiem, pabeigšanas jautājumi Rīgā saistībā ar īpašuma tiesību atjaunošanu uz kompensējamām zemēm, utt.).

12. Rezerves zemes fonds pašvaldībām (pēc tam, kad ir izvērtēts rezerves zemes fonds, tajā atlikušās zemes pašvaldības īpašumā).

14. Pārskatīt tiesisko regulējumu, kas saistīts ar zemes reformas pabeigšanu (līdz reformas pabeigšanai/pēc reformas pabeigšanas), lai neradītu pašvaldībām negatīvu fiskālu ietekmi (piemēram, valstij piekrītošu dzīvokļa īpašumu nodošana pašvaldībām funkciju īstenošanai, rezerves zemes izmantošana investīciju projektu īstenošanai).

7. Par Civillikuma pielikumu aktualizāciju (virzīt grozījumus Civillikuma I pielikumā, aktualizējot to atbilstoši spēkā esošajam administratīvajam iedalījumam un noteiktajām novadu un republikas pilsētu robežām, kā arī papildinot ar attiecīgiem kadastra apzīmējumiem un, iespējams, precizējot publisko ūdeņu platības. Līdzīgi precizējumi nepieciešami arī Civillikuma II un III pielikumā. Tas ļautu izvairīties no situācijas, kad vienā administratīvajā teritorijā ir divi vai vairāki ezeri ar vienādu nosaukumu (piemēram, vairāki Garie ezeri Krāslavas novadā).

8. Par MK 2009. gada 27. oktobra noteikumu Nr. 1250 "Noteikumi par valsts nodevu par īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā" 10.punktu (nepieciešams normatīvajos aktos noteikt, ka valsts nodeva aprēķināma, ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes noteikto nabadzības riska sliekšni vai rast citu risinājumu).

9. Par īpašuma tiesību ierakstīšanu zemesgrāmatā saprātīgā termiņā un šādas prasības neesamības radītajām problēmām:

9.1. Dzīvokļa īpašuma tiesību nostiprināšana privatizācijas rezultātā;

9.2. Īpašuma tiesību nostiprināšana mantojuma rezultātā;

9.3. Citos gadījumos.

10. Par rūpniecisko teritoriju sakārtošanu (pašvaldībai nav tiesiska pamata pārņemt un nojaukt zemesgrāmatā neregistrētas būves un ēkas).

11. Bezsaimnieka manta (pēc likuma bezsaimnieka manta piekrīt valstij, bet tā kā valsts nerīkojas, lai apsaimniekotu tai piekrītošo bezsaimnieka mantu, aicinām mainīt tiesisko regulējumu un noteikt, ka bezsaimnieka manta piekrīt pašvaldībai).

13. Būvju kadastrālā uzmērīšana (tā kā VZD ir garas rindas uz BKU un process ir dārgs, ierosinām BKU līdzīgi kā zemes mērniecību nodot brīvā tirgū).

15. Vērtēt tiesību aktu projektu atbilstību tiesību sistēmai – tajā skaitā, vadoties no pašvaldību

tiesību spektra, piemēram, ja pašvaldībai valsts uzliek jaunas funkcijas, tad valstij ir jānodrošina arī attiecīgs izpildei nepieciešamais finansējums.

LPS priekšsēdis Andris Jaunsleinis un tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs atklāj sarunas.

2. Finansējums funkcionāli nepieciešamā zemesgabala pārskatīšanai

LPS: Jautājums pieteikts, lai šo sarunu protokolā nostiprinātu tieslietu ministra izteikto atbalstu finansējuma piešķiršanai no valsts budžeta funkcionāli nepieciešamā zemesgabala pārskatīšanai, Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā, skatot likumprojektus saistībā ar dalītā īpašuma tiesisko attiecību izbeigšanu.

TM atbalstīs lēmumu, ja tas tiks virzīts, taču norāda, ka lēmumus par finansējuma piešķiršanu no valsts budžeta pieņem Ministru kabinets (turpmāk – MK). Šobrīd ir trīs veidu funkcionāli nepieciešamie zemes gabali (tādi, kur nav nepieciešama pārskatīšana, tādi, kur pārskatīšana jāveic no jauna un tādi, kur nepieciešamas lielākas vai mazākās korekcijas). Precīzi aprēķini jāveic trīspusējās sarunās, piedaloties LPS, Valsts zemes dienestam (turpmāk – VZD) un Finanšu ministrijai (turpmāk – FM). Papildus norāda, ka pēc Saeimas komisijas sēdes, skatot likumprojektus saistībā ar dalītā īpašuma tiesisko attiecību izbeigšanu, nav zināms, kādā redakcijā likumprojekti tiks virzīti, jo deputāti izteica daudz iebilžu un priekšlikumu risinājuma pilnveidošanai. Atbildīgā komisija šobrīd konsultējas ar iesaistītajām institūcijām, nepieaicinot Tieslietu ministriju (turpmāk – TM). TM ir uzrunājusi atbildīgo komisiju ar priekšlikumu atjaunot darba grupu, lai pārrunātu to, kāds ir iecerēts regulējums, tai skaitā pārrunātu jautājumu par laika plānojumu likumprojektu virzībai. Pēc tam, kad būs zināms Saeimas viedoklis, varēs aktualizēt jautājumu par finansējumu pašvaldībām.

VZD informē, ka pie likumprojektu skatīšanas Saeimā pašvaldību izdevumu finanšu aprēķiniem LPS tika lūgts sniegt provizorisku informāciju par pārskatāmo funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu skaitu, jo VZD rīcībā šādas informācijas nav.

LPS norāda, ka arī pašvaldībām nav pieejama informācija par to, cik funkcionāli nepieciešamie zemes gabali būs jāpārskata, jo process sāksies brīdī, kad personas vērsīsies pašvaldībā ar lūgumu tos pārskatīt. Pēc LPS provizoriskiem aprēķiniem visu funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārskatīšanai nepieciešami maksimāli 30 milj. eiro. Norāda, ka, lai arī, iespējams, nebūs jāpārskata visi funkcionāli nepieciešamie zemes gabali, pārskatīšanas process var sadārdzināties atkarībā no tā, kāda veida pārskatīšana būs nepieciešama (vienkārša pārskatīšana vai detālplānojums). Vēlas piefiksēt, ka arī TM, kā likumprojektu virzītāja Saeimā, piedalīsies sarunās par dalītā īpašuma tiesisko attiecību izbeigšanas un funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārskatīšanas īstenošanu.

TM uzstāj, ka ir nepieciešamas arī minimālās prognozes. Saeimas komisijā tika diskutēts, ka, ņemot vērā pašvaldību rīcībā esošo informāciju un to, kāds potenciāli varētu būt funkcionāli nepieciešamais zemes gabals, ir iespējams izteikt aptuvenas prognozes, cik procentos no gadījumiem pašvaldība potenciāli varētu pieņemt pozitīvu lēmumu par to, ka zemes gabali pārskatāmi. Lielākajā daļā gadījumu pārskatīšana nav nepieciešama, jo privatizācijas procesā un atjaunojot īpašumtiesības pašvaldības lēma atbilstoši normatīvajam regulējumam un gadījumi, kad funkcionāli nepieciešamie zemes gabali ir neatbilstoši situācijai, ir izņēmuma gadījumi. Līdz ar to no pašvaldībām nepieciešama informācija par aptuveno prognozi par gadījumiem, kur funkcionāli nepieciešamie zemes gabali ir nesamērīgi un neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

LPS aicina vienoties par kopēja pozīciju, ka ir nepieciešams izbeigt dalītā īpašuma tiesiskās attiecības, ka funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārskatīšanai ir nepieciešams finansējums, ka valstij ir

jālīdzfinansē minētais process un ka esošās situācijas sakārtošanai būs nepieciešams ilgs laika periods.

TM atbalsta un norāda, ka šobrīd prognozes par izpirkto zemes gabalu apjomu ir 30%, taču iespējams, ka šis apjoms varētu būt mazāks, personas izvēlēšies nomas attiecības, ja tiks atrisināts jautājums par funkcionāli nepieciešamajiem zemes gabaliem. Pēc precīzi veiktiem prognozētajiem aprēķiniem par nepieciešamo finansējumu TM turpmākajos gados aicinās FM valsts budžeta veidošanas procesā tos ņemt vērā.

LPS papildus ierosina likumā iekļaut jaunu pārejas noteikumu punktu par to, ka pašvaldību faktiskie izdevumi funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārmērīšanai tiek kompensēti no valsts budžeta un uzstāj uz to, ka TM būtu jāvirza attiecīgs lēmums pieņemšanai MK.

TM nepiekrīt, norādot, ka minētais nav TM kompetencē un ka lēmumus par finansējuma piešķiršanu pieņem MK. TM konceptuāli atbalsta risinājumu, ka valstij būtu vai nu pilnībā, vai daļēji jāfinansē izdevumi, kas ir saistīti ar funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu noteikšanu, gadījumos, kad minētie zemes gabali jāpārskata no jauna. Tieslietu ministrs pauž politisku atbalstu tam, ka funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārskatīšana ir jāuzsāk nekavējoties. Piedāvā pārskatīšanas procesu uzsākt kādā no mazajām pašvaldībām kā pilotprojektu pirms normatīvā regulējuma virzības, kur nebūtu nepieciešams liels finansējums, piedāvājot iekļaut šādu vienošanās punktu MK un LPS sarunu protokolā.

LPS aicina VZD esošās funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu robežas uzlikt uz aktuālās kadastra kartes, lai šī informācija būtu izmantojama pārskatīšanas procesā.

Ņemot vērā, ka, lai pilotprojektu varētu īstenot, nepieciešama pašvaldība, kas vēlas tajā piedalīties, pēc šī sarunām LPS aptaujās pašvaldības par vēlmi piedalīties pilotprojektā. LPS priekšsēdis atbalsta pilotprojekta īstenošanu. Pilotprojekta ietvaros būtu iespējams konstatēt problēmjautājumus, kas likumprojektos nav paredzēti, vai arī mainīt tajos paredzētos risinājumus, iespējams, piedāvājot likumprojektā ietvert vairākus risinājuma variantus.

VZD norāda, ka visu funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu robežas uzlikšana uz aktuālās kadastra kartes būtu nelietderīgs process, taču ir VZD gatavs iesaistīties pilotprojektā, sniedzot visu nepieciešamo tā rīcībā esošo informāciju.

Puses vienojas:

- puses savstarpēji sadarbosies, lai nodrošinātu piespiedu dalītā īpašuma tiesisko attiecību izbeigšanas procesa īstenošanu;
- LPS virzīs iekļaušanai MK un LPS 2017. gada vienošanās un domstarpību protokolā vienošanos par pilotprojekta īstenošanu funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārskatīšanai vienā pašvaldībā, kura LPS aptaujas rezultātā būs izteikusi vēlmi īstenot pilotprojektu, mēģinot rast risinājumu ar FM par nepieciešamā finansējuma piešķiršanas iespējām no valsts budžeta. LPS aņņemas sagatavot pilotprojekta īstenošanai pašvaldībai nepieciešamā finansējuma aprēķinus un TM (VZD) aņņemas piedalīties sarunās ar FM par nepieciešamā finansējuma paredzēšanu valsts budžetā minētā pilotprojekta īstenošanai.
- pēc LPS iniciatīvas, puses sadarbosies, lai LPS varētu veikt nepieciešamā finansējuma aprēķinus funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu pārskatīšanai, pieaicinot TM (VZD) un FM;

1. 2014. gada sarunu izpilde

LPS vēlas pārrunāt TM un LPS 2014. gada sarunu protokola 22. jautājumu "Par valsts nodevas nepiemērošanu prasībām, kas tiek celtas par labu pašvaldībām, un par atbrīvojumu no tiesas izdevumu samaksas izpildu lietās par piedziņām valsts ienākumos" panāktās vienošanās izpildi. Ir iepazīsinies ar TM sniegto viedokli, ka jautājuma par valsts un pašvaldību iestāžu atbrīvošanu no valsts nodevas nomaksas konceptuāla risināšana ietilpst FM kompetencē, savukārt pašvaldību atbrīvošana no sprieduma izpildes izdevumu samaksas zvērinātam tiesu izpildītājam (iekļaušana Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 567. panta otrajā daļā) nav iespējama bez papildu valsts budžeta nodrošināšanas. Tomēr uzsver, ka ņemot vērā, ka pašvaldības ir iekļautas valsts pārvaldē, šis princips būtu konsekventi jāattiecinā uz visiem normatīvajiem aktiem. Arī attiecībā uz oficiālo publikāciju Latvijas Vēstnesī pašvaldības saskaras ar analogiju situāciju, kad tiešās pārvaldes institūcijas ir atbrīvotas no maksas par publikāciju, taču, piemēram, republikas pilsētu domes, kurām jāpublicē saistošie noteikumi, nav atbrīvotas no maksas. Līdz ar to nepieciešams meklēt risinājumu, jo daļā izpildu lietu par piedziņu izdevumi pārsniedz ienākumus. Jautājums pašvaldībām ir aktuāls ilgstoši un ir ierosināts sarunās arī iepriekš. CPL grozījumu virzīšana ir TM kompetencē.

TM piekrīt, ka grozījumu virzīšana CPL šajā gadījumā ir tehniskas dabas jautājums. Jautājums ir attiecināms uz FM kompetenci, jo tas ir saistīts ar ieņēmumiem valsts budžetā un ar to, kādā veidā tiek nodrošināts attiecīgo personu finansējums, līdz ar to bez izmaiņām finansējuma avotā nav pamata virzīt grozījumus CPL. Tāpēc, lai TM varētu virzīt grozījumus CPL, ir nepieciešams panākt vienošanos ar FM par finansējuma avotu.

LPS puse ierosina TM izstrādāt attiecīgus grozījumus CPL un tad jautājumu saskaņot ar FM. Aicina attiecībā uz izdevumu segšanu piemērot vienādus nosacījumus visai valsts pārvaldei.

TM nepiekrīt, norādot, ka tādā gadījumā jautājums tiktu uzskatīts par TM prioritāti, kur nepieciešams papildus finansējums, taču uzskata, ka šis ir pašvaldību prioritārs jautājums, nevis tieslietu sistēmas prioritārs jautājums, līdz ar to, ja LPS ar FM panāks vienošanos ar FM par finansējuma pārdali, TM izstrādās attiecīgus grozījumus CPL. TM nevar uzņemties kā savu jauno politikas iniciatīvu jautājumu par finansējuma pārdali valsts pārvaldē. TM jau ir virkne prioritāru jauno politikas iniciatīvu. Tāpat norāda, ka valsts un pašvaldību budžeti ir nošķirti, kā arī ministrijām (TM, FM, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – VARAM)) ir atšķirīga kompetence.

Puses vienojas:

– LPS organizēs četrpusējas sarunas, pieaicinot FM, VARAM un TM, lai meklētu risinājumus finansējuma avotam izdevumu segšanai tiesu spriedumu izpildei nodokļu piedziņas lietās.

LPS vēlas pārrunāt TM un LPS 2014. gada sarunu protokola 26. jautājumu "Sabiedriskie darbi kā administratīvā soda veids". Pie izpildes informācijas ir minēts, ka TM par piespiedu darbu, kā administratīvā soda veidu nav organizējusi diskusijas. Lūdz komentāru.

TM norāda, ka pamatproblēma ir tajā, kas uzraudzīs sabiedrisko darbu izpildi. Valsts probācijas dienesta (turpmāk – VPD) kapacitāte šobrīd nav tik liela, lai veiktu šādu funkciju. Jārisina jautājums par funkcijas finansētāju un uzskata, ka tas būtu jādara tai pusei, kurai sabiedrisko darbu izpilde dod ekonomisku labumu, un šajā gadījumā tās ir pašvaldības. Pašvaldībām jādod iespēja izvēlēties piedāvāt vai nepiedāvāt sabiedriskos darbus kā alternatīvu administratīvajam sodam.

LPS norāda, ka līdzīgs jautājums tika risināts, kad stājās spēkā Krimināllikums, kad piespiedu darbs tika paredzēts kā kriminālsods un ilgu laiku arestam nebija aizstāšanas mehānisms. Viena no problēmām, virzot priekšlikumu sabiedriskajiem darbiem kā administratīvā soda veidam – nebija paredzēts aizstāšanas mehānisms.

Tieslietu ministrs rosina jautājumu virzīt apstiprināšanai tuvākajā laikā. Pieļauj iespēju uzraudzību

noteikt gan pašvaldībām, gan VPD, vienlaikus norādot, ka VPD šobrīd nav pietiekamas kapacitātes šādu funkciju veikt.

TM precizē, ka, iepriekš virzot šo jautājumu, TM iebilda tajās situācijās, kad persona izvēlas pildīt sabiedrisko darbu administratīvā soda vietā, taču konkrētā pašvaldība šādu iespēju nepiedāvā, līdz ar to nav pārliecības, ka šādā situācija to nevar uzskatīt par diskriminējošu attieksmi. TM ir izstrādājusi attiecīgo normatīvo regulējumus, paredzot procedūru, kā arī veicot aprēķinus, taču mehānisms ir jāparedz visās pašvaldībās. Aptaujājot pašvaldības, tika secināts, ka daļa pašvaldību atbalstīja šādu iespēju, taču liela daļa pašvaldība to neatbalstīja. Līdz ar to TM izstrādāja citas alternatīvas mehānismiem, kā mudināt personas izpildīt administratīvos sodus, kas iekļautas jaunajā Administratīvo pārkāpumu procesa likumprojektā, kura virzība Saeimā ir smagnēja, līdz ar to būtu nepieciešams LPS atbalsts šī likumprojekta virzībai pieņemšanai. TM virzīs izstrādāto normatīvo regulējumu par sabiedriskajiem darbiem, ja šādam risinājumam piekristu visas pašvaldības.

LPS prognozē, ka varētu saglabāties pretrunīgais viedoklis no pašvaldību puses. Uzsver, ka nepieciešams risināt jautājumu par aizstāšanas mehānismu. LPS atbalstītu normatīvā regulējuma virzību, kas paredzētu pašvaldībām brīvprātīgi izvēlēties piedāvāt sabiedriskos darbus, nevis noteikt uzraudzību kā obligātu.

Puses diskusijās piedāvā pieeju, ka tā institūcija, kas pieņem lēmumu par administratīvo sodu var piedāvāt un var nepiedāvāt to aizstāt ar sabiedriskajiem darbiem.

Puses vienojas:

- TM konceptuāli atbalsta sabiedrisko darbu kā administratīvā soda veida ieviešanu;
- šobrīd nav panākta vienošanās par uzraudzības un kontroles mehānismu un jautājums risināms ekspertu līmenī, pēc LPS iniciatīvas, sadarbojoties ar TM un VPD, pēc iespējams drīzāk virzot nepieciešamo normatīvo regulējumu apstiprināšanai.

LPS norāda, ka ir nepieciešams pārrunāt TM un LPS 2014. gada sarunu protokola 2. jautājumu “Regulējuma nepieciešamība nodrošināt pilnīgu dzīvojamo māju privatizācijas procesa pabeigšanu ar attiecīgu īpašuma tiesību nostiprināšanu Zemesgrāmatā”, kas ir saistāms ar šī gada sarunām pieteikto 9. jautājumu “Par īpašuma tiesību ierakstīšanu zemesgrāmatā saprātīgā termiņā un šādas prasības neesamības radītajām problēmām”.

Tāpat norāda, ka veiktie pasākumi Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk – NĪVK IS) un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas (turpmāk – VVDZ) datu sakrītību nodrošināšanā (TM un LPS 2014. gada sarunu protokola 6. jautājums) risināmi pēc iespējas drīzāk, lai neturpinātos esošā situācija, kad dati minētajās sistēmās nesakrīt, tādā veidā apgrūtinot nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanu.

Ierosina nodrošināt, ka pēc datu izmaiņām Uzņēmuma reģistra (turpmāk – UR) reģistros, tie tiek automātiski nodoti VVDZ.

TM attiecībā uz datu sakrītības nodrošināšanu NĪVK IS un VVDZ informē, ka dati tiek sinhronizēti atbilstoši pieejamajām finanšu un tehniskajām iespējām, procesu apzināti nekavējot. Arī konsultējoties ar citām valstīm, secināms, ka datu nesakrītība ir problēma, ko risina visā pasaulē. Piekrīt, ka pie datu sinhronizēšanas jāturpina strādāt.

Attiecībā uz datu nodošanu no UR VVDZ, norāda, ka var diskutēt par gadījumiem, kad UR reģistros tiek mainīti formāli dati, piemēram, uzņēmuma nosaukums, procesu vienkāršojot. Datu aktualizācija vienkāršotā procesā var notikt arī pie noteiktiem reorganizācijas veidiem, ja no reorganizācijas būtības nevar izrietēt šaubas par nekustamā īpašuma piederību, piemēram, ja ir veikta uzņēmuma reorganizācija, kuras rezultātā no vairākiem uzņēmumiem ir izveidots viens uzņēmums. Savukārt, pretējā gadījumā, kad no viena uzņēmuma izveidojas divi, datu aktualizācija nevar notikt automātiski, jo reorganizācijas rezultātā tiek lemts par īpašuma pārdalīšanu starp jaunajiem subjektiem. Ne UR, ne zemesgrāmatu tiesnesis nevar uzminēt, kā privāto tiesību subjekti ir noregulējuši īpašumtiesības, līdz

ar to VVDZ nepieciešams iesniegt jaunu nostiprinājuma lūgumu. Piekrīt, ka jāstrādā pie tā, lai uzņēmumu reorganizācijas procesā datu nomaiņa VVDZ notiktu ātrāk, taču valsts nevar risināt šo jautājumu privātpersonu vietā.

LPS norāda, ka, mainoties datiem, UR reģistros subjekts beidz eksistēt, taču VVDZ dati netiek nomainīti, līdz ar to pašvaldībām ir jāspēj identificēt, kuram subjektam jāaprēķina nekustamā īpašuma nodoklis (turpmāk – NĪN). Ierosina uzņēmumu reorganizācijas procesu izveidot tādu, lai nostiprinājuma lūgumi tiktu vienlaicīgi iesniegti UR, informācijai automātiski nonākot pie zemesgrāmatu tiesniešiem vērtēšanai.

TM piekrīt, ka šādā veidā varētu jautājumu risināt, taču norāda, ka sistēmu savietošanai ir nepieciešams finansējums. Šobrīd papildus finansējuma šādam mērķim nav un UR kā prioritārus ir paredzējis citus savu sistēmu uzlabojumus. Piekrīt, ka, izveidojot šādu procedūru, tiktu ietaupīts laiks un ticama publiskā informācija būtu pieejama, taču īstenošana ir atkarīga no finansējuma pieejamības.

Puses vienojas:

– uzņēmumu nosaukumu, vai noteiktos reorganizācijas gadījumos īpašuma tiesību maiņas procesa vienkāršošana, atbilst administratīvā sloga mazināšanas mērķim un pasākums būtu ieviešams atkarībā no finansējuma pieejamības;

– pēc lēmuma pieņemšanas par pasākuma īstenošanu UR sadarbībā ar Tiesu administrāciju veiks nepieciešamā finansējuma aprēķinus, lai nodrošinātu datu un nepieciešamības gadījumā dokumentu no UR automātisku nodošanu (monitoringu) VVDZ.

Pārtraukums.

Sarunas atsāk plkst.14.00

3. Par darījumu apliecināšanas funkciju bāriņtiesām

LPS:

Ņemot vērā darba grupā, kas izveidota, lai izvērtētu iespēju ieviest obligāto notariālo formu visiem nekustamo īpašumu atsavināšanas darījumiem, izteiktos neviennozīmīgos viedokļus (tai skaitā FM viedoklis), lūdz sniegt komentāru par esošo situāciju, jo jautājums ir saistīts ar bāriņtiesu funkcijām un šo pakalpojumu pieejamību laukos. Ieviešot obligāto notariālo formu, daļu no bāriņtiesu darījumu apliecināšanas funkcijām, iespējams, vairs nevarēs veikt. Uzskata, ka bāriņtiesām darījumu apliecināšanas funkcija (summa līdz 8537 eiro) ir saglabājama, lai neattālinātu šī pakalpojumu saņemšanu lauku iedzīvotājiem. Tāpat vērtējams jautājums, vai obligātā notariālā forma nepieciešama visos nekustamā īpašuma darījumiem, vai tā ir attiecināma arī uz juridiskām personām. Risinājums tiek virzīts, neskatoties uz to, ka vairākas institūcijas ir izteikušas iebildumus.

TM informē, ka jūnijā plānotajā darba grupas sēdē, kur plānotas plašas diskusijas par minēto jautājumu, tiks pieaicināti nekustamā īpašuma attīstītāji (turpmāk – attīstītāji), zvērināti notāri, Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID). Reformas virzība pamatojama ar VID aprēķiniem, saskaņā ar kuriem Valsts kasei ik gadu garām aiziet lieli līdzekļi. VID un zvērināti notāri atbalsta reformas veikšanu. Reformas rezultātā valsts nodeva un valsts notāru atlīdzība varētu samazināties vismaz uz pusi. Taču norāda, ka, ņemot vērā attīstītāju iebildumus, tiks meklēts tāds risinājums, kas attīstītājiem neradītu zaudējumus. Piedāvā vienoties, ka minētajā sanāksmē piedalās arī LPS. Plānots, ka sanāksmē VID un zvērināti notāri un attīstītāji prezentē savus redzējumus problēmas risināšanai. Lai samazinātu valsts nodevu un maksas pakalpojumu, ir jāpalielina darījumu apjoms, jo fiktīvo darījumu ir daudz. Arī Ministru prezidents vairākkārt ir paudis atbalstu obligātās notariālās formas ieviešanai kā vienam no veidiem ēnu ekonomikas apkaršanai. Iespējamais kompromiss starp attīstītājiem un VID un zvērinātiem notāriem varētu būt virzība uz vienas pieturas aģentūras principa ieviešanu.

LPS lūdz komentāru par darījumu apliecināšanas funkcijas saglabāšanu bāriņtiesām darījumiem līdz 8537 eiro.

TM norāda, ka darba grupā tika panākts kompromiss attiecībā uz bāriņtiesas kompetenci, tas ir, ja bāriņtiesas var izpildīt visas tās pašas prasības, kas normatīvajos aktos ir noteiktas zvērinātiem notāriem attiecībā uz darījuma pārbaudi, nostiprinājuma lūgumu elektronisku iesniegšanu, tad pret šīs funkcijas saglabāšanu bāriņtiesām konceptuālu iebildumu nav, tai skaitā, ņemot vērā 2015. gadā veiktās izmaiņas attiecībā uz izglītības un kvalifikācijas prasībām bāriņtiesu locekļiem, tās tuvinot zvērinātiem notāriem. Arī sabiedrības aptaujā, kas tika veikta mājaslapā www.tiesas.lv, tika pausts atbalsts funkcijas saglabāšanai. Debates jautājumā vēl nav noslēgušās un tiks turpinātas jūnijā paredzētajā sanāksmē.

LPS norāda, ka, ja nepieciešams, bāriņtiesu apmācībā varētu investēt papildus līdzekļus. Jautā, vai obligātā notariālā forma attieksies arī uz darījumiem, kas ir noregulēti normatīvajos aktos, piemēram, publiskas personas mantas atsavināšana, privatizācijas darījumi, publiskā noma un īre. Katrs solis, ko publiska persona dara, atvasinot vai iegūstot īpašumā nekustamo īpašumu, ir normatīvi noregulēts, līdz ar to līdzekļu izšķērdēšanas risks ir mazināts.

TM skaidro, ka reformu ir paredzēts veikt attiecībā uz darījumiem, kur pastāv riski. Funkcijas saglabāšana bāriņtiesām ir sabiedrības interesēs.

Puses diskutē par izmaksu samazināšanos reformas rezultātā, darījumu cenu un kadastrālo vērtību pārskatīšanu.

Puses vienojas:

– sanāksmē par risinājumiem obligātās notariālās formas ieviešanai darījumos ar nekustamo īpašumu, kas plānota šī gada jūnijā, TM uzaicinās piedalīties LPS un sanāksmes darba kārtībā iekļaus jautājumus par darījumu cenu, nekustamo īpašumu tirgus vērtību, kadastrālo vērtību un uzņēmumu pamatkapitālā esošajiem nekustamajiem īpašumiem.

4. Par iespējamiem grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā

LPS lūdz TM viedokli attiecībā uz to, vai princips, kas ir šobrīd prioritāri paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 299.¹ pantā, ka, ja sods par administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē nav samaksāts 30 dienu laikā, stājas spēkā tiesību ierobežojumi, varētu tikt attiecināms arī uz citiem administratīvajiem pārkāpumiem.

TM aicina visus priekšlikumus sodu nomaksas pilnveidošanai sadarbībā ar TM risināt Saeimā, skatot jauno Administratīvo pārkāpumu procesa likumprojektu, kur ir iekļauta virkne dažādu ideju, tai skaitā, attiecībā noteiktu tiesību uz noteiktiem pakalpojumiem liegšana.

Piekrīt, ka LPS minētais princips ir paplašināms, taču attiecībā uz LAPK 299.¹ un 299.² pantu norāda, ka mērķis bija pilota veidā izmēģināt tos pantus, kur sadarbībā ar Valsts policiju TM veica rūpīgu izpēti, tai skaitā vērtējot kaimiņvalstu pieredzi. Ja šie panti veiksmīgi tiks piemēroti, tad TM, izvērtējot pozitīvos aspektus un trūkumus, ir plānojusi paplašināt pantu loku. Aicina ar konkrētiem priekšlikumiem vērsties TM pastāvīgajā darba grupā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa grozījumu izstrādei.

Puses vienojas:

– LPS priekšlikumus sodu par administratīvajiem pārkāpumiem nomaksas pilnveidošanai iesniegs TM Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pastāvīgā darba grupā izvērtēšanai.

5. Par sadarbību/informēšanu par tiesiskā regulējuma aktualitātēm

LPS lūdz rast iespēju LPS klātienē informēt par jauniem tiesību institūtiem un to piemērošanu, piemēram, par apbūves tiesībām.

Puses vienojas:

– TM turpinās sadarbību ar LPS, tai skaitā informējot par jauniem tiesību institūtiem un to piemērošanas praksi.

6. Zemes reformas pabeigšana (tiek skatīts kopā ar 12. un 14. jautājumu)

LPS piesaka vairākas tēmas:

1) LPS Saeimā jau ir pieteikusi jautājumu par to, ka būtu nepieciešams izvērtēt zemes reformas likumus, dzīvotspējīgās normas (piemēram, normas par darījumu izvērtēšanas komisijām par lauksaimniecības zemēm) iekļaujot Zemes pārvaldības likumā un normas, kas nedarbojas, atzīt par spēku zaudējušām.

2) nepieciešams vai nu rast risinājumu pabeigt zemes reformu ātrāk, vai pagarināt zemes reformas pabeigšanu Rīgas pilsētā, jo daudzos gadījumos ir problēmas ar īpašumtiesību atjaunošanu.

3) jautājums, kam jāpievērš uzmanība saistībā ar zemes reformas pabeigšanu, ir tiesu spriedumi, kas ir pieņemti saistībā ar īpašumtiesību atjaunošanu, jo šobrīd nav nevienas institūcijas, kas var pieņemt lēmumus par īpašumtiesību atjaunošanu, ja ir bijis tiesvedības process.

TM:

1) jautājums par likumu pārskatīšanu ir pārrunājams, piedaloties arī VARAM, jo Zemes pārvaldības likums ir VARAM kompetencē.

2) jautājums par zemes pabeigšanas termiņu ir likuma jautājums, līdz ar to Rīgas pilsētas pašvaldībai priekšlikums minēto termiņu pagarināt būtu jāvirza Saeimā, skaidrojot esošo situāciju un iemeslus pagarinājuma nepieciešamībai.

3) VZD norāda uz problēmu, ka personas nav noformējušas savu prasību tiesai pilnībā, prasot noteikt institūciju, kurai būtu jāpieņem lēmums par īpašumtiesību atjaunošanu, līdz ar to tiesas spriedums nav izpildāms.

LPS ierosina virzīt grozījumus Zemes pārvaldības likumā, ka rezerves zemes fondā palikusī zeme pēc izvērtēšanas paliek pašvaldību īpašumā.

TM norāda, ka tas ir politiskās izšķiršanās jautājums. Izpildvaras līmenī tas ir VARAM piekritīgs jautājums, gala lēmumu pieņemot Saeimai.

Puses vienojas:

– LPS organizēs sarunu ar VARAM, pieaicinot TM, ZM un VZD par zemes reformu reglamentējošo normu iekļaušanu Zemes pārvaldības likumā;

– sadarbojoties ekspertu līmenī, LPS, TM un VZD izvērtēs nepieciešamā normatīvā regulējuma izstrādi tādas kompetentās institūcijas noteikšanai, kura piešķir zemi, ja īpašumtiesības atjaunotas ar tiesas spriedumu, izvērtējuma rezultātā attiecīgus priekšlikumus iesniedzot Saeimā.

7. Par Civillikuma pielikumu aktualizāciju

LPS piesaka jautājumu: sākotnēji Civillikumam tika iekļauts publisko ūdeņu saraksts, vēlāk tika pievienota adrese, lai būtu pazīme, pēc kuras upi vai ezeru varētu atrast, jo īpašnieks bija viens –

valsts. Ņemot vērā, ka pašvaldības ir publisko ūdeņu valdītāji savā administratīvajā teritorijā, ir nepieciešams pievienot pazīmi par to, kurai pašvaldībai publiskie ūdeņi ir pakļauti, jo esošie vietvārdi vairs nav aktuāli. Jāpārskata Civillikuma gan I, gan II pielikums, risinot jautājumu par pašvaldību tiesībām un iespējām šīs tiesības realizēt.

TM norāda, ka ņemot vērā, ka pieteiktais jautājums ir administratīvi teritoriālās reformas sekas, jautājums ir VARAM kompetencē.

Puses vienojas:

– LPS vērsīsies VARAM jautājumā par Civillikuma pielikumu aktualizēšanu un VARAM tos virzīs tālākai apstiprināšanai.

Sarunu noslēgumā puses vienojas, ka TM telpās rīkos otru sarunu daļu, lai pārrunātu darba kārtības 8., 9. (tai skaitā TM un LPS 2014. gada sarunu protokola 2.jautājumu), 10., 11., 13. un 15. jautājumu.

Sarunas 2016. gada 6. jūnijā slēdz plkst.15.00

Sarunas tiek turpinātas 2016. gada 1. jūlijā Tieslietu ministrijā.

Sarunas vada:

Andris Jaunsleinis – LPS priekšsēdis
Dzintars Rasnačs – tieslietu ministrs

Sarunā piedalās:

– no Tieslietu ministrijas puses:

Jānis Iesalnieks – parlamentārais sekretārs
Irēna Kucina – valsts sekretāra vietniece tiesu jautājumos
Jekaterina Macuka – Nozaru politikas departamenta direktore
Anda Smiltēna – Valststiesību departamenta direktore
Agnese Rācene-Krūmiņa – Stratēģijas departamenta direktore
Kristīne Miļevska – Tiesu sistēmas politikas departamenta direktores vietniece
Zanda Stara – Civiltiesību departamenta Vispārējo civiltiesību nodaļas vadītāja
Jevgenija Kučāne – Nozaru politikas departamenta Politikas izstrādes un reliģijas lietu nodaļas vecākā referente
Baiba Fišere – Valsts zemes dienesta Rīgas reģionālās nodaļas vadītāja vietniece
Uldis Svilpe – Valsts zemes dienesta Kadastra departamenta Būvju kadastrālās uzmērīšanas daļas vadītājs
Andris Vitenburgs – tieslietu ministra preses sekretārs

– no LPS puses:

Kristīne Kinča – priekšsēža padomniece juridiskajos jautājumos
Aira Krastiņa – Jelgavas pilsētas domes administrācijas Juridiskā sektora vadītājas vietniece
Vineta Reitere – priekšsēža padomniece juridiskajos jautājumos
Sanita Šķiltere – priekšsēža padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos

Protokolē:

Sandra Segliņa – Tieslietu ministrijas Stratēģijas departamenta vecākā referente

Sarunas sāk plkst.10.05

8. Par MK 2009. gada 27. oktobra noteikumu Nr. 1250 "Noteikumi par valsts nodevu par

Īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā” 10. punktu

LPS: Ņemot vērā, ka minētai normai nav vienotas interpretācijas, nepieciešams normatīvajos aktos noteikt, ka valsts nodeva aprēķināma, ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes noteikto nabadzības riska sliekšni (šo risinājuma variantu 2014. gadā rekomendēja VARAM) vai rast citu risinājumu. Pašvaldībām nav skaidrs, kā minēto normu piemērot, līdz ar to nepieciešams normu precizēt. Pieļauj, ka būtu pietiekami precizējumus veikt informatīvā veidā.

TM: Piekrīt, ka pastāv dažādība normas ieviešanā, taču norāda, ka nav saprotams, kā pašvaldības šobrīd nosaka pienākuma vērtību. Uzskata, ka, ja nodevu aprēķinātu pēc vienota kritērija, piemēram, nabadzības riska sliekšņa, pastāv risks, ka lauku reģionos uztura līgumi netiks slēgti, jo valsts nodevas apmērs, it īpaši, ja uztura līgums tiek slēgts starp personām, kurus nesaista radniecība, ir liels.

LPS ierosina kārtību pārskatīt, bet ir būtiski rast risinājumu, lai nepalielinātos valsts nodevas apmērs.

Puses vienojas:

- TM, pieaicinot VARAM un pašvaldības, organizēs sanāksmi, lai izvērtētu iespējamos risinājuma variantus vienotai pienākuma vērtības aprēķināšanai, par izvērtējuma rezultātiem informējot tieslietu ministru;
- LPS pirms sanāksmes izlases veidā apkopos informāciju par atšķirīgajām pienākuma vērtībām un to aprēķināšanas veidiem pašvaldībās.

9. Par īpašuma tiesību ierakstīšanu zemesgrāmatā saprātīgā termiņā un šādas prasības neesamības radītajām problēmām (saistīts ar TM un LPS 2014. gada sarunu protokola 2. jautājumu)

LPS norāda, ka mērķis ir visu īpašuma tiesību ierakstīšana VVDZ. Viena daļa, kas ierakstāma VVDZ, ir dzīvokļa īpašuma tiesību nostiprināšana privatizācijas rezultātā (darba kārtības 9.1. jautājums), kur īpašniekiem pēdējais solis procedūrā ir nostiprinājuma lūguma iesniegšana. Uzskata, ka persona, noslēdzot privatizācijas līgumu, jau ir izteikusi vēlmi kļūt par īpašnieku, līdz ar to ierakstīšanu VVDZ var organizēt elektroniski. Problēma ir aktuāla, jo aprūtinā arī NĪN administrēšanu.

TM informē, ka turpinās darbs, lai nodrošinātu elektroniska nostiprinājuma lūguma iesniegšanu īpašuma tiesību ierakstīšanai VVDZ (ievietas e-izsoles sprieduma izpildes procesā; slēdzot līgumu notariālā akta formā, nostiprinājuma lūgumu iesniedz zvērināts notārs; turpinās darbs pie obligātas notariāla akta ieviešanas darījumos ar nekustamo īpašumu, kur viens no risinājuma variantiem ir noteikt pienākumu zvērinātam notāram elektroniski iesniegt nostiprinājuma lūgumu). Īpašuma tiesību reģistrācija uz privatizācijas veicošās institūcijas iesniegtajiem dokumentiem vērtējama kritiski, jo konceptuāli maina līdzšinējo kārtību.

LPS norāda, ka pie šī jautājuma vēlas risināt situāciju attiecībā tikai uz pilnās privatizācijas procesā privatizētajiem dzīvokļa īpašumiem. Visu dzīvojamā mājā esošo dzīvokļu īpašumu ierakstīšana ir būtiska, lai īstenotu piespiedu dalītā īpašuma tiesisko attiecību izbeigšanas regulējumu, jo tajā ir paredzēts, ka tikai dzīvokļa īpašnieks var lemt par to, vai izpirkt zemi vai ne.

Puses vienojas:

- TM izvērtēs iespēju reģistrēt VVDZ pilnās privatizācijas rezultātā privatizētos dzīvokļu īpašumus, pamatojoties uz privatizācijas veicošās institūcijas iesniegtajiem dokumentiem.

LPS ierosina konceptuāli mainīt pieeju – savietot valsts informācijas sistēmas (Iedzīvotāju reģistrs, VVDZ, NĪVK IS, Mantojumu reģistrs u.c.), lai automātiski identificētu mirušās Latvijas valstspiederīgās personas, kurām ir piederējis nekustamais īpašums, to likumiskos mantiniekus, un minēto informāciju nododot zvērinātam notāram vai citai personai, lai iespējami ātrāk uzsāktu procesu

mantojuma lietas ierosināšanai, tādā veidā samazinot privātā sektora izdevumus, kā arī mazinot iespējas veikt krāpnieciskas darbības (darba kārtības 9.2. jautājums).

TM norāda, ka šāds ierosinājums paredz pilnīgu mantojumu sistēmas maiņu. Informē, ka **TM** tuvākajā laikā (iespējams nākamā gada laikā) ir plānojuši veikt pētījumu par mantojuma tiesību sistēmu Latvijā, tajā skaitā, mantojuma pieņemšanas tiesisko regulējumu, lai konstatētu, vai spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā pastāv problēmas un nepieciešamības gadījumā meklētu to risinājumus. Tieslietu ministrs norāda, ka nepieciešams identificēt problēmas, ko nepieciešams risināt (liels skaits neapsaimniekotu ēku, iespējas veikt noziedzīgus darījumus u.c.), un esošajos forumos strādāt pie risinājuma.

Puses vienojas:

– jautājumi par mantojuma tiesisko regulējumu ir skatāmi un diskutējami **TM** izveidotajā darba grupā Civillikuma Mantojuma tiesību daļas modernizācijai.

LPS papildus piesaka jautājumu attiecībā uz NĪVK IS un VVDZ apvienošanu. **VZD** ir informējis **LPS** par to, ka, ieviešot koncepciju par Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas vienotas sistēmas izveidi, ir plānots atteikties no kadastra numuriem, kas ir īpašumu identifikators, paliekot tikai kadastra apzīmējumiem. Norāda, ka no kadastra numuriem nedrīkst atteikties, jo pašvaldību NĪN programmatūra ir uzbūvēta, izmantojot gan kadastra numurus, gan kadastra apzīmējumus.

TM: Koncepcijas par Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas vienotas sistēmas izveidi ieviešanai **TM** ir jāizstrādā nepieciešamie grozījumi normatīvajos aktos. Norāda, ka minētā koncepcija paredz atteikšanos no kadastra numuriem. Koncepcija paredz, ka sistēmas tiks savietotas, tām savstarpēji apmainoties ar informāciju, un pašvaldībām tiks nodoti kopējie dati gan no vienas sistēmas, gan no otras sistēmas. Ja **LPS** ir iebildumi pret koncepcijā paredzēto risinājumu, aicina jautājumu risināt atsevišķi, kā arī koncepcijas ieviešanai nepieciešamo normatīvo aktu grozījumu projektu izstrādes procesā.

Puses vienojas:

– **TM**, sadarbībā ar **VZD** un **TA** turpinot darbu pie normatīvo aktu projektu izstrādes Koncepcijas par Nekustamā īpašuma valsts kadastra un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas vienotas informācijas sistēmas izveidi ieviešanai, ņems vērā NĪVK IS un VVDZ savietošanas aspektus, iesaistot **LPS**.

10. Par rūpniecisko teritoriju sakārtošanu un 11. Bezsaimeka manta

LPS: Pašvaldības ir norādījušas uz problēmu, ka tās nevar iesniegt tiesā prasību par īpašuma, ēkas vai būves atzīšanu par bezīpašnieka mantu, jo tās nav to personu lokā, kas ir tiesīgas šādu prasību celt. Līdz ar to nepieciešams veikt grozījumus Civillikumā vai Civilprocesa likumā, lai noteiktu pašvaldībām tiesības celt šādas prasības.

TM norāda, ka būtu svarīgi noskaidrot **FM** viedokli šajā jautājumā, jo tās kompetencē ir rīcība ar publiskas personas mantu, ņemot arī vērā, ka **LPS** piedāvājums ir noteikt, ka bezīpašnieka manta piekrīt pašvaldībai. Ja **FM** piekrīt **LPS** ierosinājumam, **TM** nav iebildumu, ka tiek grozīts Civillikuma 930. pants.

LPS par 10. jautājumu – jautājums ir steidzams, lai pašvaldības varētu sakārtot rūpnieciskās teritorijas, kur privatizācijas process ir noticis, taču ēkas un būves nav reģistrētas **VVDZ**.

TM: Jautājums risināms pēc vispārējā regulējuma par bezīpašnieka mantu. Par bezīpašnieka mantu šīs ēkas un būves var atzīt tikai tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma noteikumiem sevišķās tiesāšanās

kārtībā, konstatējot juridisko faktu par nekustamā īpašuma atzīšanu par bezīpašnieka lietu. Nepiekrīt, ka izpildvara varētu tiesas vietā lemt par nekustamā īpašuma atzīšanu par bezīpašnieka lietu.

Puses vienojas:

– TM izvērtēs spēkā esošo Civilprocesa likuma regulējumu par juridiskā fakta konstatēšanu sevišķās tiesāšanās kārtībā, kā arī apkopos tiesu praksi, lai noskaidrotu, vai pastāv problēmas, kas liedz vietējai pašvaldībai kā pieteicējam vērsties tiesā, lai lūgtu konstatēt juridisko faktu par nekustamā īpašuma atzīšanu par bezīpašnieka lietu. Ja izvērtējuma rezultātā tiks konstatēts, ka pastāv problēmas tiesiskajā regulējumā, TM izvērtēs nepieciešamību grozīt spēkā esošo civilprocesuālo regulējumu. Ja problēma vairāk saistāma par tiesību normu piemērošanu, TM sāgatavos apkārtrakstu tiesām.

LPS par 11. jautājumu – problēma ir tajā, ka ir bijuši dažādi restitūcijas un privatizācijas veidi, līdz ar to valstī ir daudz būvju nekustamo īpašumu ar nenoskaidrotu piederību, kas netiek apsaimniekoti, tādēļ nepieciešams noteikt saprātīgu termiņu, kurā visām trešajām personām būtu jāpiesaka savas īpašuma tiesības uz šādām būvēm ar nenoskaidrotu piederību, un, šim termiņam notekot, būves, uz kurām neviens nebūs pieteicis savas īpašuma tiesības, automātiski atzīstamas par bezīpašnieka lietu, kas piekrīt valstij.

TM norāda, ka nepieciešams FM viedoklis par šo jautājumu, jo TM kompetencē neietilpst jautājumi par rīcību ar valsts mantu. Jautājumi saistībā ar līdz galam nesakārtotajiem privatizācijas procesiem tāpat būtu pārrunājami ar Ekonomikas ministriju. Tāpat norāda, ka TM 2009. gadā izstrādāja likumprojektu „Grozījumi Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā”, kurā bija paredzēts risināt problēmas attiecībā uz būvju ar nenoskaidrotu piederību noteikšanu un reģistrēšanu Kadastra informācijas sistēmā. Likumprojekts paredzēja, ka zemes īpašniekam ir pienākums ierosināt nekustamā īpašuma objekta noteikšanu attiecībā uz būvi ar nenoskaidrotu īpašumu piederību, kas atrodas uz viņa zemes. Saeimas Juridiskā komisija noraidīja šādu ierosinājumu, apgalvojot, ka tādā veidā tiktu būtiski aizskartas personas īpašumtiesības.

Puses vienojas:

– Pēc LPS iniciatīvas, pieaicinot EM, FM un TM, organizēt sanākumi, lai pārrunātu jautājumu par rīcību ar tādām būvēm, kuru piederība nav noskaidrota.

13. Būvju kadastrālā uzmērīšana

LPS jautā, vai rindas būvju kadastrālās uzmērīšanas pasūtījumu izpildei ir likvidētas? Norāda uz situāciju, ka ir daudz neuzmērītu ēku kopīpašumā un VZD nesēn ir sācis pieprasīt vai nu visu kopīpašnieku ierašanos VZD, vai nu viņu piekrišanu veikt kadastrālo uzmērīšanu. Lūdz pamatojumu, jo kadastrālā uzmērīšana ir fakta konstatācija, ko var ierosināt jebkurš īpašnieks.

TM (VZD) informē, ka rindas ir mazinājušās. VZD dara visu iespējamo, lai nodrošinātu pasūtījumu izpildi, un šobrīd pasūtījumu izpilde atpaliiek par divām nedēļām. TM var pārbaudīt VZD praksi attiecībā konkrētiem gadījumiem, kad ir atteikta kadastrālās uzmērīšanas pasūtīšanu kopīpašumā. Normatīvais regulējums par pieteikumu pieņemšanu nav mainīts. Attiecībā uz datu aktualizāciju norāda, ka normatīvais regulējums paredz saskaņojumu ar visiem kopīpašniekiem.

Puses vienojas:

– organizēt atsevišķu sanākumi par kadastrālās uzmērīšanas pieteikumu pieņemšanas praksi VZD, uz kuru LPS apkopos informāciju par gadījumiem, kad VZD ir atteikts pieņemt kadastrālās uzmērīšanas pieteikumus un TM izvērtēs normatīvā regulējuma piemērošanas praksi VZD.

15. Vērtēt tiesību aktu projektu atbilstību tiesību sistēmai

LPS: Latvija ir ratificējusi Eiropas vietējo pašvaldību hartu, kur ir paredzētas arī tiesības publisko tiesību jomā, tai skaitā, ja valsts nav paredzējusi finansējumu, pašvaldībām uzliedot jaunu funkciju, pašvaldībām ir tiesības vērsties tiesā. Valsts nav ieviesusi šo normu praksē. Ņemot vērā, ka TM, rakstot atzinumus par normatīvo aktu projektiem, ir jāvērtē projekta atbilstība tiesību sistēmai, aicina TM pievērst atbildīgās ministrijas uzmanību principam, ja pašvaldībām tiek noteiktas jaunas funkcijas vai uzdevumi, tam tiek paredzēts arī finansējums, ņemot arī vērā, ka pašvaldības var realizēt Eiropas vietējo pašvaldību hartā paredzētās tiesības. Ir gadījumi, kad TM atsauc savu šāda veida iebildumu jo tas tiešā veidā neskar tās kompetenci, lai arī LPS vai FM turpina to uzturēt.

TM norāda, ka gadījumos, ja tiesību akta projekts acīmredzami paredz valsts vai pašvaldību institūcijām jaunas funkcijas un tiesību akta projekta anotācijā III sadaļa ("Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem") nav aizpildīta, TM, sagatavojot atzinumu par konkrēto tiesību akta projektu, parasti vērs atbildīgās ministrijas uzmanību uz nepieciešamību vērtēt projekta ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetu. Atzīst, ka vēsturiski ir bijušas netaisnīgas situācijas attiecībā pret pašvaldībām un apliecina, ka turpmāk pievērsīs lielāku uzmanību šādiem tiesību aktu projektiem. Norāda, ka VARAM ir kompetentā ministrija attiecībā uz finansējuma paredzēšanu jaunu funkciju noteikšanas pašvaldībām gadījumos.

Puses vienojas:

- TM gadījumos, kad tā savā atzinumā par normatīvā akta projektu ir vērsusi atbildīgās ministrijas uzmanību uz nepieciešamību vērtēt projekta ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetiem, pēc iespējas uzturēs savu iebildumu līdz normatīvā akta apstiprināšanai MK;
- TM izvērtēs iespējamus risinājuma variantus Latvijas tiesību sistēmā ieviest Eiropas vietējo pašvaldību hartā paredzētās tiesības pašvaldībai vērsties tiesā, ja, uzliedot tām jaunas funkcijas vai uzdevumus to īstenošanai, nav paredzēts finansējums.

Sarunas slēdz plkst.12.00

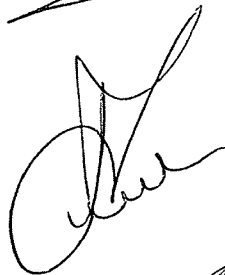
Sarunu laikā tika veikts audioieraksts, kas ir neatņemama tā sastāvdaļa.

Tieslietu ministrs

Dzintars Rasnačs

Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

Protokolēja

Sandra Segliņa